

Raadsvoorstel Zienswijze Gemeenschappelijke Regeling

Opsteller

Burger, Ineke

Vergadering van

23 april 2024

Kenmerk

Z/24/068246 / D/24/141426

Portefeuillehouder

Bas Lont

Portefeuille

Milieu/ODRU

Onderwerp

Zienswijze ontwerp eerste bijgestelde begroting 2024 en ontwerp begroting 2025-2028 Omgevingsdienst Utrecht (ODRU)

Samenvatting

De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) voert milieu- en omgevingstaken uit voor 15 deelnemende gemeenten, waaronder Oudewater. Ieder jaar worden in het voorjaar de financiële stukken aangeboden. Deze stukken worden vanuit het Dagelijks Bestuur aan de raad aangeboden. Dit is nodig om het mogelijk te maken dat de gemeenten 12 weken de tijd hebben om een zienswijze te geven. Deze 12 weken is conform de nieuwe vastgestelde Wet op de gemeenschappelijke regelingen. Wij stellen de raad voor om kennis te nemen van de Jaarstukken 2023 ODRU, de (ontwerp) eerste bijgestelde begroting 2024 en (ontwerp)begroting 2025 - 2028. De financiële resultaten van de ODRU zijn anders dan we de afgelopen jaren gewend zijn. De jaarrekening van de ODRU sluit af met een verlies van € 643.754. Daarnaast ziet de ODRU zich genoodzaakt om in de bijgestelde begroting 2024 een aantal financiële correcties door te voeren. Voor Oudewater betekent dat eenmalig een extra financiering nodig is van € 13.027 om de weerstandcapaciteit op gewenst niveau te brengen. Daarnaast wordt het uurtarief voor 2024 bijgesteld naar € 116,-. Hierdoor wordt de gemeentelijke bijdrage van Oudewater in de gemeentelijke begroting 2024 verhoogd met € 40.762.

Komend jaar is een spannend jaar omdat de twee omgevingsdiensten in provincie Utrecht, de ODRU en de RUD gestart zijn met een fusietraject. Dit fusietraject vraagt aandacht om ervoor te zorgen dat dit niet leidt tot extra financiële onzekerheid en risico's. In de zienswijze vragen we hier aandacht voor. Daarnaast gaan we in de zienswijze in op de toegenomen financiële risico's en hoe hier mee om te gaan.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2023 van de ODRU, met een negatief resultaat van € 643.754, waarbij een eenmalige bijdrage aan de gemeenten gevraagd wordt, voor de gemeente Oudewater € 13.027, om de weerstandscapaciteit / algemene reserve op gewenst niveau te brengen.
2. Kennis te nemen van de eerste (ontwerp)bijgestelde begroting 2024 van de ODRU waarin een bijgesteld uurtarief van € 116,- is opgenomen wat een eenmalige extra bijdrage voor Oudewater betekent van € 40.762.
3. Kennis te nemen van de (ontwerp)begroting 2025-2028 van de ODRU waarin een gemeentelijke bijdrage voor 2025 van de gemeente Oudewater is opgenomen van € 705.528.
4. De zienswijze met kenmerk D/24/141436 vast te stellen, waarin de volgende aandachtspunten zijn opgenomen:
 - a. Tussentijdse aanpassingen begroting niet wenselijk.
 - b. Hoe stevig is de verlaging van het uurtarief voor 2025.
 - c. Extra inzet voor fusietraject is risico voor continuïteit van de uitvoering en kan financiële risico's met zich meebrengen.

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd

De ODRU moet de begroting 2025 tijdig indienen bij de provincie Utrecht. De raad heeft de gelegenheid om vóór het

vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur van de ODRU zijn zienswijze te geven. Daarnaast heeft de raad de gelegenheid zijn zienswijze te geven op de bijgestelde begroting.

Argumenten

1.1 De jaarrekening 2023 van de ODRU sluit af met een negatief resultaat van € 643.754

Voor 2023 komt het voorlopige resultaat van de ODRU op een verlies van € 643.754. Het eerder begrote tekort van € 495K heeft de ODRU nagenoeg weggewerkt. Dat er nu toch een behoorlijk tekort is ontstaan, komt doordat de accountant de ODRU er op heeft gewezen dat er een voorziening voor bovenwettelijk verlof en spaarverlof moet worden ingericht op voorschrift van de commissie BBV. De dotatie voor 2023 voor deze voorziening is 600K. Het betreft een permanente voorziening en deze wordt jaarlijks bijgesteld. Deze voorziening kan in de toekomst toenemen op basis van de uren die medewerkers toevoegen aan hun spaarverlof of deze kan dalen op basis van meerdere personeelsleden die uren opnemen, laten uitbetalen of uit dienst gaan. De voorziening wordt jaarlijks per jaareinde bepaald.

1.2 De weerstandscapaciteit moet worden aangevuld met een eenmalige bijdrage

Het negatieve resultaat over 2023 van € 643.754 wordt gedekt uit de algemene reserve. Dit heeft als gevolg dat de weerstandscapaciteit / algemene reserve onder de afgesproken minimale ratio van 1,0 ten opzichte van het herrekkende restrisico (€ 867.000,-) zakt. Om de weerstandscapaciteit / algemene reserve in 2024 weer op het minimale niveau te brengen, is een extra eenmalige bijdrage van € 420K nodig van de gemeenten. De bijdrage die aan de gemeente Oudewater wordt gevraagd is € 13.027.

2.1 Bijstelling van de begroting van de ODRU voor 2024 is nodig

Op een drietal punten is bijstelling van de begroting voor 2024 nodig. Allereerst is een meer realistische inschatting te maken van de omvang van de portefeuille voor 2024, namelijk van ruim 200.000 uur. De begroting 2024 van de ODRU die juli vorig jaar is vastgesteld, ging uit van een portefeuilleomvang van ruim 151.000 uur. Ten tweede heeft een aantal gemeenten het aantal gegarandeerde uren in de dienstverleningsoverkomst verhoogd. Dit heeft beide een positief effect op de begroting van de ODRU. Daarnaast heeft het algemeen bestuur in december 2023 het integraal uurtarief voor 2024 bijgesteld naar € 116,-. Bij de in november 2023 door u vastgestelde 'Zienswijze ontwerp-kadernota 2025 en uurtarief 2024 ODRU', Z/23/063270 / D/23/120365 werd nog uitgegaan van een uurtarief van maximaal € 120,-. Hiermee was een bedrag gemoeid van maximaal € 57.190 voor gemeente Oudewater. Dit bedrag wordt nu bijgesteld naar € 40.762 en wordt meegenomen in de Voorjaarrapportage 2024.

2.2 Begroot resultaat in eerste bijgestelde begroting 2024 is € 282.000 negatief.

In de eerste bijgestelde begroting 2024 wordt voorlopig een negatief jaarresultaat van € 282.000,- voorzien. Of dit negatieve jaarresultaat ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd, moet gedurende 2024 blijken. De ODRU probeert dit tekort zoveel mogelijk weg te werken. Mocht een negatief resultaat gerealiseerd worden, dan zal in het najaar van 2024 / voorjaar van 2025 worden gekeken of dit gedekt kan worden vanuit de eigen reserve van de ODRU.

3.1 Begroting 2025 van de ODRU is sluitend.

De begroting 2025 van de ODRU is structureel sluitend. Het uurtarief voor 2025 wordt € 123,-. Dit is iets lager dan het uurtarief van € 126,- opgenomen in de eerder vastgestelde Kadernota 2025 ODRU. Dit betekent voor gemeente Oudewater voor 2025 een kostenverlaging van € 17.208.

4.1 Zienswijze met aandachtspunten over de financiële risico's

We constateren dat we ook voor 2024 te maken hebben met tussentijdse financiële aanpassingen. Enerzijds komt dit omdat de ODRU hun begroting en Kadernota opstellen vóórdat de gemeente hun begroting en kadernota opstellen. Hierdoor beschikt de ODRU niet altijd over de laatste informatie. Als de prijsstijgingen en loonindexaties hoger uitvallen dan is tussentijdse bijstelling nodig. Anderzijds zien we ook tussentijdse bijstellingen die wellicht eerder en beter door de ODRU opgemerkt hadden kunnen worden. Zoals nu voor 2023 de voorziening bovenwettelijk verlof en spaarverlof tot een onverwachts negatief resultaat leidt. We pleiten voor meer rust door reëel en alert begroten, waardoor tussentijdse bijstellingen zoveel als mogelijk vermeden worden.

4.2 Fusietraject is de komende jaren de belangrijkste ontwikkeling

Het algemeen bestuur heeft december 2023 de 'routekaart naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht' vastgesteld. De planning is dat deze fusie vanaf 2026 formeel zijn beslag krijgt. Dit is in tijd een ambitieuze planning. Daarnaast heeft deze fusie grote impact; er moet een nieuwe organisatie gebouwd worden uit de huidige twee omgevingsdiensten. Dat vraagt extra inzet. De provincie Utrecht heeft toegezegd om maximaal twee miljoen euro ter beschikking te stellen om de frictiekosten voor rekening te nemen. Het is echter onzeker of het lukt om deze ingrijpende organisatieverandering door te voeren terwijl 'de winkel gewoon open blijft'. Dit brengt risico's met zich mee, zowel in de continuïteit van de uitvoering als financiële risico's. Zeker met het besef dat de implementatie van de Omgevingswet de komende jaren ook nog extra aandacht zal vragen.

Kanttekeningen en risico's

3.1 Impact Omgevingswet zal steeds duidelijker worden

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze Omgevingswet heeft grote impact op het werk van de ODRU. Er is nog weinig te zeggen hoe deze nieuwe wet gaat uitpakken als het gaat over de uitvoering van taken van de ODRU en de bijbehorende inzet. Hopelijk is hier bij het opstellen van de Uitvoeringsprogramma's voor 2025 meer zicht op. De gemeente Oudewater heeft een structureel extra budget opgenomen voor de uitvoering onder de Omgevingswet.

Financiële gevolgen van verwerking lasten regeling in de gemeentelijke begroting

Ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting 2024 ODRU is een aantal aanpassingen nodig. Te weten:

- Bijgesteld uurtarief 2024 van € 116,-, een verhoging van € 5,50 ten opzichte van de gemeentelijke begroting.
 - Eenmalige bijdrage van € 13.027 om de weerstandcapaciteit op gewenst niveau te brengen vanwege tekort 2023.
- Voor 2025 is het vastgestelde uurtarief € 123,-. (was in de Kadernota 2025 ODRU geprognosticeerd op € 126,-). Dit betekent voor gemeente Oudewater voor 2025 een kostenverlaging van € 17.208 ten opzichte van de eerder vastgestelde Kadernota 2025 ODRU, Z/23/063270 / D/23/121876.

Omschrijving	Huidige kosten ODRU in gemeentelijke begroting voor 2024	Aanpassingen door eerste bijgestelde begroting 2024	Totale kosten ODRU in gemeentelijke begroting 2024*	kosten ODRU in gemeentelijke begroting 2025
bijgesteld uurtarief 2024 van € 116,-		€ 40.762		
eenmalige bijdrage algemene reserve		€ 13.027		
TOTAAL	€ 624.614	€ 53.789	€ 678.403	€ 705.528
	uurtarief € 110,50		uurtarief € 116,-	uurtarief € 123,-

Het bedrag van € 53.789 wordt meegenomen in de Voorjaarsrapportage 2024.

De geprognosticeerde bijdrage aan bijdrage aan de ODRU voor 2025 van maximaal € € 705.528 wordt verwerkt in de gemeentelijke Kadernota 2025.

Vervolproces

Zienswijzen kunnen tot en met 14 juni 2024 worden ingediend bij het bestuur van de ODRU. Met de gewijzigde Wet op de gemeenschappelijke regelingen hebben de raden 12 weken de tijd om een reactie te geven op de (ontwerp)begrotingswijziging en (ontwerp)begroting van de ODRU. De besluitvorming over de financiële stukken vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODRU in juli 2024.

Bevoegdheid raad

Jaarrekening ODRU

De raad heeft geen mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de jaarrekening. De jaarstukken van de ODRU zijn april dit jaar vastgesteld door het Algemeen Bestuur ODRU.

Begrotingswijziging en begroting ODRU

De raad kan een zienswijze geven op de (ontwerp)begrotingswijziging en (ontwerp)begroting van de ODRU. Het vaststellen van de begrotingswijziging en de begroting is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur ODRU.

Bijlagen

1. Jaarstukken ODRU 2023 D/24/141801
 2. Ontwerp eerste bijgestelde ontwerp begroting 2024 en ontwerp begroting 2025 - 2028 ODRU en Aanbiedingsbrief mogelijkheid voor indienen zienswijze begrotingen. D/24/141434
 3. Zienswijze ontwerp eerste bijgestelde ontwerp begroting 2024 en ontwerp begroting 2025 - 2028 ODRU - Oudewater. D/24/141436
 4. Raadsbesluit Zienswijze ontwerp eerste bijgestelde ontwerp begroting 2024 en ontwerp begroting 2025 - 2028 ODRU - Oudewater. D/24/142004
-